

EnderUNIX 2004 Deęerlendirmesi

EnderUNIX, yazılım geliştirme konusunda dünyaca kabul görmüş yerli bilgi ve yerli ürün üretmek misyonuyla kurulmuştur. Türkiye’de kurulan ilk açık kod yazılım geliştirme takımıdır. Ve halen aktif olarak yazılım geliştirmektedir.

Yüklediğimiz misyon doğrultusunda yoğun bir 2004 yılını geride bıraktık. 2004 yılı içinde aramıza katılan yeni takım arkadaşlarımızla beraber kendimizi geliştirmeye devam ettik. Yeni bilgiler edindik; edindiğimiz bilgileri dünyadaki diğer insanlarla paylaşmak için birçok yazılım ve doküman yazdık. Diğer senelerden farklı olarak 2004 içinde ilk defa takım olarak bazı organizasyonlara katıldık; bazılarını bizzat düzenlerken bazılarına da aktif olarak destek verdik.

Bir başka sevindirici gelişme de, Açikkod.ORG ve ekibimizin çalışmalarını beraber ve koordineli yapma doğrultusunda aldığı stratejik karardı. Ülkemiz insanı olarak, beraber iş yapma konusunda yeterli ve yerleşik bir kültürümüzün olmadığı düşünülünce atılan bu adımın önemi daha iyi anlaşılacaktır. Bu bağlamda EnderUNIX olarak Açikkod.ORG’un sağladığı organizasyon tanımlarını kullanmaya başladık. Ayrıca Açikkod.ORG’un yalnızca işletim sistemleri odaklı çalışmalar yürütme kararı almasıyla birlikte, Açikkod.ORG’un diğer çalışmaları EnderUNIX’e kaydırılmıştır. Bu bağlamda Açikkod.ORG’un yayınladığı belgeler EnderUNIX’e taşınmıştır. Ayrıca Açikkod.ORG çekirdek takım üyeleri EnderUNIX çekirdek takımına veya geliştirme takımına katıldı.

Çalışma prensiplerimiz, sosyal sözleşmemiz, takım içi hiyerarşimiz ve takım üyelerimiz hakkında detaylı bilgi için [1] ve [2] linklerinden edinebilirsiniz.

EnderUNIX olarak 2004 senesinde katıldığımız organizasyonlardan ilki Bilgi Ünivesitesi’nde düzenlenen Özgür yazılım ve Açık Kaynak Günleri oldu. Burada EnderUNIX çekirdek takımından üç arkadaşımız birer seminer verdi. Kendimizi insanlara daha iyi ifade edebileceğimiz bir ortam bulduğumuz etkinlikte, dostluklarımızı tazeledik ve yeni dostlar kazandık. İlgili sunumlara [3] linkinden ulaşabilirsiniz.

Bilgi paylaşımının en güzel örneklerinden biri olarak “EnderUNIX İpucu” adını verdiğimiz uygulamayı hayata geçirdik. Bu uygulama ile, liste üyelerimizin kollektif bilgi birikimini diğer insanlara açtık. Sorduęa soruya başarılı cevaplar alan liste üyelerimiz, bu başarılı cevapları ipucu olarak web ortamına girerek herkes ile paylaştılar. 2004 senesi içinde açılan bu sayfada değişik konulara yönelik 400’den fazla ipucu girildi. İlgili sayfaya [4] linkinden ulaşabilirsiniz.

Yine geçtiğimiz sene içinde, EnderUNIX ve Açikkod camiasıyla ilgili haberlerin bulunabileceği haber sitemiz haber.enderunix.org yayına girdi. Haber editörümüzün kendine has üslubu ile yayınladığı haberleri insanlar keyifle takip etti.

2004 yılında bizleri en çok heyecanlandıran olaylardan biri de bütün EnderUNIX takımının katkıda bulunduğu ve uzun zamandır düşlediğimiz bir çalışma olan “**Kurulum, Yönetim ve Servisleriyle FreeBSD İşletim Sistemi**” adlı kitabı yayımlamak oldu. Bu kitap ile Türkiye açık kod topluluğuna FreeBSD’yi tanıtmaya adına çok büyük bir yol aldığımızı düşünmekteyiz. Kitap ile ilgili ayrıntılı bilgiyi [5] ‘ten elde edebilirsiniz.

Bizler kendi bilgilerimizi artırırken bu bilgileri en iyi şekilde sunmak adına, yine kendi çalışma alanlarımızla ilgili yeni ürünler çıkarmaya devam ettik.

Bunlardan ilki, BSD camiasında büyük eksikliği duyulan, güvenlik duvarı uygulaması ipfw'nin web tabanlı bir yönetim arabirimi olan NetUstad idi. NetUstad dünya BSD sevenleri tarafından büyük bir memnuniyetle karşılandı. NetUstad IBM Linux Başarı ödülleri finale kalarak başarısına başarı ekledi. Proje sayfası: <http://www.enderunix.org/netustad>

Yine qmail kullanıcılarının büyük eksikliğini çektiği mail sunucu content-filter uygulaması ihtiyacını ekibimiz Zabit isimli ender ürünü ile karşıladı. Zabit, kolay kurulumu ve qmail sistemine sorunsuz entegre olabilme özellikleri ile qmail kullanıcıları tarafından hemen kullanılmaya başlandı. Proje sayfası: <http://www.enderunix.org/zabit>

Zabit'den sonra, ekibimiz spam ve virüs içeren e-postalarla savaşım için ikinci ürünü olan qSheff'i duyurdu. Bu yazılım zabit'le beraber entegre çalışabildiği gibi, başka content-filter ve antivirüs yazılımları ile de işbirliği içinde çalışma özelliklerine sahip. Proje sayfası: <http://www.enderunix.org/qsheff>

İnternet telefonu veya teknik adıyla VoIP teknolojisi henüz dünyada ve ülkemizde kullanılmaya yeni yeni başlanan bir teknoloji. Bu teknolojideki şifreleme eksikliğini gözler önüne seren ve *alanında bir ilk olan VoIP sniffer uygulmamız VoIPong* da geçtiğimiz sene içinde duyuruldu. VoIPong, *kamuya duyurulan ilk VoIP uygulaması* olması durumuyla dünyada VoIP teknolojisi ile uğraşan her kesimin ilgisini çekti. VoIPong'un duyurulmasının ardından Cisco gibi dünya iletişim devlerinin VoIP'e low-cost şifreleme getirme noktasındaki Ar-Ge çalışmalarına hız verecekleri tahmin ediliyor. Proje sayfası: <http://www.enderunix.org/voipong>

Bizleri sevindiren bir gelişme de VoIPong yazılımının IBM'in Linux Başarı Ödüllerinde birinci olmasıdır. Yine aynı yarışmada EnderUNIX üyelerinin yazdığı yazılımlardan üçü, finale kalan altı proje arasına girmiştir. IBM'in Linux Başarı Ödülleri hakkında daha fazla bilgiye [6] 'dan ulaşılabilir. Yarışma da jüri özel ödülünü alan istanbuLX projesi aşağıdaki amaçlar doğrultusunda 2001 yılında başlamış ve kamuya duyurulan 3.sürümünü 0.1.6 olarak IBM yarışmasına iletmiştir:

- Türkiye'de işletim sistemleri konusunda sağlam temellere dayanan akademik düzeyde bilgi birikimi (know-how) oluşturmak.
- Güvenlikle ilgili devlet kuruluşlarına açık kod olarak geliştirilen güvenebilecekleri ve kodlarını inceleyebilecekleri bir işletim sistemi sunmak.
- Türkçe belgeleri ve yazılımları bir işletim sistemi ile sunarak onları daha aktif kullanım sahasına sokmak, daha da geliştirilmeleri için motivasyon sağlamak.
- Türkiye'de üretilecek yerli ve ticari işletim sistemlerine öncülük yapmak

istanbuLX bir Açıkod.ORG projesi olup ENUX çekirdek projesi ile birlikte yürütülmektedir. Şu an [GNU/Linux](#) ve [FreeBSD](#) çekirdekleri üzerine bina edilmektedir. Alt yapı ne olursa olsun üst yapı aynıdır. İki arasında tek fark çekirdek ve çekirdek bağlantılı araçlardır. istanbuLX hakkında daha fazla bilgi edinmek için [7] linkini ziyaret edebilirsiniz.

Yine bir EnderUNIX geliştiricisi tarafından yazılan diğer proje de Açıkod.ORG çatısı altında yürütülen GNU/Enux projesidir. GNU/Enux IA32 platformları için açık kod bir işletim sistemi çekirdeğidir. Çekirdek, kullanıcı süreçlerini kontrol eden, süreçler için sistem donanımını en etkin bir şekilde kullanılmasını sağlayan asıl sistemdir. Bu proje hakkında daha fazla bilgi almak için [8] 'i ziyaret edebilirsiniz.

EnderUNIX olarak 2004 içerisinde düzenlediğimiz etkinliklerden biri de ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın işbirliği ile beraber 10 Aralık 2004 Cuma günü gerçekleştirdiğimiz "Açık Kod" yazılım geliştirme ve "FreeBSD İşletim Sistemi" seminerlerdir.[9] Gün boyu süren etkinlikte FreeBSD işletim sistemi, 5.X serisi ve getirdiği yenilikler anlatılmıştır. Ücretsiz olarak FreeBSD ve FreeBSD 5.3 CD'leri dağıtılmıştır.

Bu konferanslar ayrıca EnderUNIX'in Türkiye'de üstlendiği misyonun bir göstergesi olarak kaydedilmiş ve sitemize indirilebilir olarak [10] konmuştur.

EnderUNIX olarak 2005 yılı için temel hedefimiz, daha çok geliştiriciyi bir çatı altında toplamak ve daha nitelikli yazılımlar üretmektir. Bu amaçla özellikle üniversitelerin ilgili bölümleri ile ortak hareket etmek için çalışmalar yapmaktayız.

2004 yılında bizleri yalnız bırakmayan özellikle "EnderUNIX FreeBSD Listesi" üyelerine ve her ay sitemizi ziyaret eden 20 bin civarında yerli ve yabancı ziyaretçimize teşekkür ederiz. Onların ilgileri bizim için motivasyon sağlamaktadır. 2005 yılında da beklentileri boşa çıkarmamak için çalışmalarımız devam edecektir. Ülkemizde bu alanda oluşan büyük boşlukları doldurmak için elimizden geleni yapacağız.

[1] <http://www.enderunix.org/definitions.php?lng=tr>

[2] <http://www.enderunix.org/people.php?lng=tr>

[3] <http://www.enderunix.org/slides/FreeDays2004/>

[4] <http://ipucu.enderunix.org>

[5] <http://www.acikkod.com/freebsd.php>,

[6] <http://www-5.ibm.com/tr/products/linux/lbo2004.html>

[7] <http://www.istanbulx.org>

[8] <http://www.enux.org/>

[9] <http://www.enderunix.org/events/metu2004/>

[10] <ftp://ftp.enderunix.org/pub/events/metu2004/>